

چهل سال پیش در همین روز

روز یکشنبه ۱۰ تیر ماه ۱۳۶۳ برابر با یکم شوال ۱۴۰۴ روز عید سعید فطر بود و روزنامه اطلاعات منتشر نشد.

به مناسبت ۱۰ تیر، روز بزرگداشت صائب تبریزی
شاعر اخلاق گرای سده ۱۱ خورشیدی

صائب تبریزی از شاعران اخلاق گرا و مضمون پرداز در گستره شعر فارسی است که با بیانی ساده و با بهره گیری از واژه های عامیانه توانست جان دوباره ای به شعر و ادبیات این مرز و بوم بخشد و اینگونه نام خود را بر بلندای ادب و فرهنگ ایران پر آوازه سازد. میرزا محمد علی بیک مشهور به صائب تبریزی، نامدارترین غزل سرای سده ۱۱ خورشیدی در حکومت صفویان در تبریز چشم به جهان گشود و سپس به اصفهان نقل مکان کرد. او در اصفهان به آموختن علوم رایج پرداخت و با دانش های عقلی و نقلی آشنا شد. او از محضر استادان بنامی همچون «حکیم رکن الدین مسعود کاشانی و حکیم شرف الدین حسن شعاعی اصفهانی» بهره های فراوانی برد. صائب از مشهورترین شاعران عهد صفویه است که در ۱۰۳۴ هجری قمری از اصفهان عازم هند شد و به هرات و کابل رفت. ظفرخان حکمران کابل، صائب تبریزی را مورد عنایت قرار داده و به او لقب مستعدخان اعطا کرد. وی پس از چند سال به ایران بازگشت و در اصفهان اقامت گزید و تنها گاهی به شهرهایی همچون قزوین، اردبیل، تبریز و یزد سفر کرد. از آغاز سده ۱۰ هجری تا نیمه ۱۲ هجری، شعر فارسی رنگ و بویی دیگر به خود گرفت و فعالان این عرصه معیارهای زیبایی شناختی تازه ای را منبای آفرینش آثار خود قرار دادند و به کسب تجربه هایی نوین پرداختند که بعدها این «طرز نو» به سبک هندی مشهور شد. مهاجرت بسیاری از این شاعران به سرزمین هند مهمترین علت به وجود آمدن این سبک بود. بسیاری از حاکمان و پادشاهان هند از علاقه مندان شعر و ادب پارسی به شمار می رفتند. حمایت آنها از شاعران فارسی زبان و تأثیر محیط و فرهنگ بومی هند، بر ذهن و ذوق بیشتر آنان تأثیراتی خاص بر جای گذاشت. شاعران بزرگی همچون صائب تبریزی، کلیم کاشانی، طالب آملی، عرفی شیرازی و... از مهاجرانی بودند که به صورت مستقیم و از نزدیک، با محیط و فرهنگ هندی آشنا شدند و در آنجا تجربه هایی کسب کردند. شعرهای صائب بر پایه مضمون سازی ظریف و تمثیل استوار بود و به مولوی و حافظ علاقه داشت، این شاعر چیره دست توانست با سبک هندی به اوج شهرت برسد.

صائب تبریزی در سرودن غزل از چندین موضوع بهره می گرفت و هر بیت آن از استقلال معنایی بالایی برخوردار بود. از مهم ترین و اساسی ترین نکته های شعرهای وی می توان به قرار گرفتن لحظه های ناب کشف و شهود شاعرانه در برابر آینه اشاره کرد. صائب از جمله افرادی بود که به مطالعه آثار گذشتگان و هم دوره های خویش ارزش و اهمیت می داد. شعر وی حکمتی ویژه دارد و به عبارتی صائب تبریزی، با نگاهی حکیمانه شاهد اوضاع جهان است که برخاسته از فطرت و هوش سرشار و تأمل آزاد در پدیده های گوناگون هستی محسوب می شود. این شاعر با تماشای دیدنی های طبیعت آنها را بسا برخی از مفاهیم و مضامین موجود در زندگی انسانی برابر می کند و با تصاویری محسوس و در دسترس پیوند می دهد. شعرهایش با همه مخاطبان ارتباط برقرار می کند و این رابطه به قدری صمیمی به شمار می رود که مخاطب احساس می کند به مضمون اندیشه شاعر از پیش اندیشیده اما توان بیان آن را در خود نمی دیده است. صائب تبریزی به اقتضای سنت شعر فارسی از مضامین و مفاهیم عرفانی بهره های فراوانی گرفت و اندیشه هایش بیشتر بر پایه عرفان نظری بود. این شاعر در موضوع عرفان، با بزرگانی همچون عطار، سنایی، مولوی، حافظ و سعدی همگام شد و همواره تلاش کرد تا حقیقت شگرف زیبایی جهان آفرینش را که در نتیجه کشف و شهود بدان دست پیدا کرده بود، جلوه گر و باور پذیر سازد. شهرت و آوازه شعرها و سخنان پر بار او سبب شد تا مشتاقان بسیاری به دیدار این عارف بشتابند و از دانش وی بهره مند شوند. صائب تبریزی شعرهای بسیاری در قالب غزل سروده و مثنوی «قندهار نامه» را در باره جنگ های شاه عباس دوم و فتح قندهار به یادگار گذاشته است. صائب تبریزی توانست در مدت عمر خود لقب «ملک الشعرا» را کسب کند و مورد تکریم شاه عباس دوم قرار گیرد. در برخی از متون بیش از ۶۰ هزار از شعرهای وی درج شده است که به همین دلیل به او لقب «شاعر کثیر الشعرا» داده اند. سرانجام صائب تبریزی پس از سال ها سرودن شعر و غزل در ۱۰۵۵ هجری خورشیدی رخ در نقاب خاک کشید و به دیار حق شتافت.

منبع: ایرنا (با دخل و تصرف)

قاب امروز

همدان - فرش فروش دورگرد / عکس از: رضازنگنه - میزان

سرایه

پند بزرگان

یاران که در آغوش و کنارند مرا
وز بیم فراق خسته دارند مرا
تارفته به خاک اگر سپارند مرا
آن به که روند و واگذارند مرا
مشاق اصفهانی

اگر طالب زندگی سالم هستیم باید به حقیقت عشق بورزیم.
اسکات پک
اشتباه فرصتی است که هوشمندتر باشیم.
هنری فورده

امروز در تاریخ

مخالفت آیت الله کاشانی با نخست وزیر عبدالحسین هژیر

آیت الله سید ابوالقاسم کاشانی در خرداد و تیر سال ۱۳۲۷، با نخست وزیر عبدالحسین هژیر (وزیر بازرگانی کابینه قوام السلطنه در ۱۳۲۱) مخالفت کرد. این مخالفت از بیست و سوم خرداد و با اظهار تمایل مجلس به نخست وزیر هژیر آغاز شده بود. آیت الله کاشانی نمایندگانی را که نسبت به هژیر ابراز تمایل کرده بودند مورد انتقاد قرار داده و خواسته بود که تمایل خود را پس بگیرند.

اعلام حکم دادگاه تجدید نظر درباره مخالفان

رادیو دولتی ایران، دهم تیرماه ۱۳۴۵ حکم محکمه تجدید نظر ارتش را در مورد شماری از مخالفان شاه که دستگیر شده بودند به صورت خبر پخش و از آنان به نام اسلامیون چپ گرا یاد کرد. به گزارش رادیو، دو تن از محکوم شدگان دکتر کاظم سامی کرمانی (پزشک) و حبیب الله پیمان بودند که هر کدام به دو سال زندان محکوم شدند.

آغاز بازی های المپیک در جلگه المپ یونان

بازی های المپیک از یکم جولای سال ۷۷۶ پیش از میلاد آغاز شد و به طور منظم تا سال ۳۹۳ میلادی که به فرمان «تئودوسیوس» امپراتور روم ممنوع شد، ادامه یافت. دور جدید بازی های المپیک از سال ۱۸۹۶ از سر گرفته شده است. مسابقه های المپیک در جلگه المپ یونان به خاطر شادی «ژئوس»، یکی از خدایان یونانیان عهد باستان آغاز شده بودند.

پونسله، ریاضی دان فرانسوی

ژان ویکتور پونسله، ریاضی دان معروف فرانسوی که به عنوان بنیادگذار هندسه تحلیلی شناخته شده است، یکم جولای (ژوئیه) ۱۷۸۸ به دنیا آمد و ۲۲ دسامبر سال ۱۸۴۲ درگذشت. بنای هندسه تصویری (پروژکتیو) از پونسله است که در ارتش ناپلئون یک افسر مهندس بود و در جریان عقب نشینی از روسیه به اسارت روس ها در آمد و در طول اسارت به تکمیل علم هندسه همت گمارد.

www.iranianshistoryontheday.com

۲۸۶۲

سودوکو

۷	۶					۵
		۸	۶			۹ ۳
۲				۸ ۷		
	۶ ۳					۱
		۴	۵			
	۸		۹ ۴			
		۷ ۹				۱
۶ ۱			۴			۵
						۴ ۷

غلامحسین باغبان

طراح جدول

۲۸۶۱

پاسخ

۹	۵	۷	۲	۴	۱	۶	۸	۳
۶	۸	۳	۹	۵	۷	۲	۴	۱
۲	۴	۱	۶	۸	۳	۹	۵	۷
۷	۹	۵	۱	۳	۲	۴	۶	۸
۴	۲	۶	۷	۹	۸	۱	۳	۵
۱	۳	۸	۵	۶	۴	۷	۹	۲
۸	۷	۹	۴	۱	۵	۳	۲	۶
۵	۶	۲	۳	۷	۹	۸	۱	۴
۳	۱	۴	۸	۲	۶	۵	۷	۹

۶۲۷۵

شرح در متن

افسردگی را درمان می کنند	از اعیاد مسلمانان	حیوان مفید	نت آخر	طاقات	یاغی
د	د	ترس	حق ناحق	با دلیل ثابت شده	
ک		عادل	تنها و بی مانند	سوره ۳۴ شکوه گر	
شوری در زاین	د	سرخ		کتاب ثبت	ف
از اجزای وضو		زردک		رگوردها	
م					
خواهر پدر			هم سخن		
وزر شگاهی در تهران			انتابایی		
ش			بوی کهنگی		
			سالمخورده		
ق	کشیدن				
یارب	اختراع گرامام				
عریان	جایجایی هوا				
غذای نخود آبی					
ل					
در باز کن برقی					
نامی برای عنکبوت					
ت					

پاسخ ۶۲۷۴